Επικίνδυνες χημικές ουσίες, καλά κρυμμένες στο σπίτι μας (Ιωάννα Φωτιάδη)

Categories : ΥΓΕΙΑ - ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Date : 15 Οκτωβρίου, 2011

Σε cd, dvd, έπιπλα, χαλιά, κουρτίνες, παιχνίδια, ηλεκτρικές συσκευές και πλαστικά

Επικίνδυνες χημικές ουσίες δεν αιωρούνται μόνον στον ατμοσφαιρικό αέρα έξω, αλλά βρίσκονται καλά κρυμμένες και σε εσωτερικούς χώρους, όπως στο εκ πρώτης όψεως ασφαλές σπίτι μας. Απίστευτο και όμως αληθινό. Πρόσφατη έκθεση που δημοσιεύτηκε από τη Σουηδική Εταιρεία για τη Διατήρηση της Φύσης κάνει λόγο για εξαιρετικά τοξικές ουσίες που εμπεριέχονται στην «οικιακή» σκόνη: δισφαινόλη Α, επιβραδυντές φλόγας, φθαλικές ενώσεις κ.ά. Οι εν λόγω ουσίες εντοπίζονται σε οικιακά είδη καθημερινής χρήσης, όπως έπιπλα, χαλιά, κουρτίνες, παιχνίδια, ηλεκτρονικές συσκευές κ.ά.

Η **δισφαινόλη Α**, που αποτελεί συστατικό των πολυκαρβουνικών πλαστικών, είναι γνωστή από καιρό για τις βλαπτικές της ιδιότητες: επηρεάζει το αμυντικό και αναπαραγωγικό σύστημα του οργανισμού, είναι ορμονικός διαταράκτης (ουσία που «μιμείται» τη δράση ορμονών και αποσταθεροποιεί το σύστημα), ενώ ενοχοποιείται για την εμφάνιση καρκίνου. «Από τον Μάρτιο του 2011 έχουν αποσυρθεί τα μπιμπερό που περιείχαν δισφαινόλη από την ευρωπαϊκή αγορά, μια που, καθώς αποστειρώνονταν σε υψηλές θερμοκρασίες, μεγάλες ποσότητες δισφαινόλης διέρρεαν στο γάλα», εξηγεί στην «Κ» ο κ. Νίκος Κατσαρός, επιστημονικός συνεργάτης του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος». «Ωστόσο, κυκλοφορούν πολλά ακόμα αντικείμενα καθημερινής χρήσης όπως cd, dvd, πλαστικά μπουκάλια, πιρούνια, πιάτα και τάπερ από σκληρό πλαστικό κ.λπ.».

Κοιτάμε τη σήμανση

Ο μόνος τρόπος για να αποφύγουμε τις συνέπειες που προκύπτουν όταν στο δοχείο περιέχεται ζεστό ή όξινο περιεχόμενο, είναι κατά την αγορά των εν λόγω προϊόντων να προσέχουμε τη σήμανση: επιλέγουμε προϊόντα BPA- FREE και όχι όσα φέρουν ένδειξη PC ή τα βελάκια ανακύκλωσης με τον αριθμό 7.

Η φορμαλδεΰδη, ουσία που ενοχοποιείται για αλλεργίες, κινητικά προβλήματα, δερματίτιδες και συνδέεται με την καρκινογένεση, απελευθερώνεται από

συγκολλημένα προϊόντα ξύλου, συνθετικά υφάσματα, κουρτίνες, μονωτικά υλικά κ.ά. Προκειμένου να συγκολληθούν ινοσανίδες (όπως MDF), μελαμίνες, κόντρα πλακέ και μοριοσανίδες χρησιμοποιούνται ουσίες που έχουν ως βάση τους τη φορμαλδεΰδη. Εκτός, όμως, από τα εντοιχισμένα έπιπλα που αποδεικνύονται «δούρειοι ίπποι», και τα στατικά έπιπλα εκλύουν επικίνδυνες χημικές ουσίες. Βερνίκια και βαφές επίπλων, που δεν είναι υδατοδιαλυτές αποτελούνται από πτητικές οργανικές ενώσεις, οι οποίες όταν εξατμίζονται προκαλούν πολλαπλές βλάβες: θεωρείται ότι η φορμαλδεΰδη επιβαρύνει το κεντρικό νευρικό σύστημα -με συμπτώματα όπως υπνηλία, πονοκέφαλο, ναυτία - αλλεργίες, δερματίτιδες και βρογχικό άσθμα.

Σε νεόδμητες κατοικίες

Τελικώς, η φορμαλδεΰδη θεωρείται ο κυριότερος ρύπος εσωτερικών χώρων σε νεόδμητες κατοικίες. Στοχευμένες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί, εντοπίζουν συγκεντρώσεις φορμαλδεΰδης σε όλο το σπίτι - στο καθιστικό, το υπνοδωμάτιο, τον εσωτερικό χώρο ντουλαπιών κουζίνας και ντουλαπιών υπνοδωματίου. Ωστόσο, οι ειδικοί επισημαίνουν ότι με τον εξαερισμό, ο μεγάλος όγκος της τοξικής ουσίας διαλύεται.

Οι επιβραδυντές φλόγας (BFR), ουσίες αλογονωμένες με βρώμιο που χρησιμοποιούνται κατά κόρον σε ποικιλία προϊόντων για να μειώσουν τον κίνδυνο σοβαρών ατυχημάτων από πυρκαγιές, είναι ορμονικοί διαταράκτες και επιβαρύνουν το ανοσοποιητικό. Εντοπίζονται σε ηλεκτρικές συσκευές, προεξαρχόντων των ηλεκτρονικών υπολογιστών παλαιάς γενιάς, αλλά και σε πλαστικές καρέκλες και τραπέζια, συνθετικά ρούχα και μοκέτες. «Καθώς η επιστημονική κοινότητα έχει αναγνωρίσει την επικινδυνότητα των εν λόγω ουσιών, έχουν ξεκινήσει έρευνες για την αντικατάστασή τους από επιβραδυντές φλόγας με βάση τον φώσφορο», επισημαίνει στην «Κ» ο κ. Νίκος Θωμαΐδης, επίκουρος καθηγητής χημείας στο Παν. Αθηνών. Εως τότε, αναζητήστε προϊόντα με την ένδειξη BFR Free, όταν, δε, αγοράζετε μοκέτες και χαλιά, προτιμήστε εκείνα που έχουν κατασκευαστεί με φυτικές πρώτες ύλες.

Τέλος, μεγάλη ανησυχία προκαλούν στους επιστήμονες και οι φθαλικές ενώσεις, που βρίσκονται κυρίως σε πλαστικά παιδικά παιχνίδια. Ακόμα, εντοπίζονται σε λούστρα, χρώματα, βερνίκια νυχιών... Παρά το γεγονός ότι οι φθαλικοί εστέρες περιλαμβάνονται στις λίστες με ουσίες που χρήζουν αντικατάστασης, ενώ μερικοί έχουν ήδη απαγορευθεί, χρησιμοποιούνται ευρέως ως πλαστικοποιητές, ειδικά σε χώρες εκτός Ε.Ε. Οι εν λόγω ενώσεις, ενοχοποιούνται ως ορμονικοί διαταράκτες, ενώ συνδέονται με την εκδήλωση αλλεργιών και δερματικών παθήσεων.

(Πηγή: "Καθημερινή" 1/10/11)

ΣΧΕΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ:

Εκθήλυνση των αρσενικών από χημικές ουσίες που χρησιμοποιούμε καθημερινά (Γιώργος Αγγελόπουλος)

Ποιός φοβάται τη δισφαινόλη Α;

Ο πόλεμος του BPA (Ευρυδίκη Μπέρση)